T013 BD IV 191-Q12-Chúng Hứa Ma Đế

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH PHAÄT THUYEÁT CHUÙNG HÖÙA-MA-ÑEÁ QUYEÅN 12

Baáy giôø Ñöùc Theá Toân ôû taïi khu Haøn laâm ñaõ nhaän lôøi thænh cuûa tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc vaø bieát tröôùc ôû nöôùc Xaù-veä coù nhieàu ngöôøi ngoaïi ñaïo tu khoå haïnh, khaù thoâng minh tuy sieâng naêng tu taäp nhöng chöa ñöôïc giaûi thoaùt. Ñöùc Phaät cuõng thaáy nhaân duyeân hoùa ñoä cuûa hoï ñaõ ñeán, maø trong chuùng thì Toân giaû Xaù-lôïi-phaát coù nhieàu tuùc duyeân vôùi hoï, vaäy neân phaùi Toân giaû ñeán ñoù seõ coù nhieàu lôïi ích. Ñöùc Phaät beøn goïi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát daën neân ñeán tröôùc nôi nöôùc Xaù-veä ñeå giuùp tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc xaây döïng tinh xaù. Toân giaû vaâng lôøi Phaät sang nöôùc Xaù-veä, ñeán gaëp tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc. Tröôûng giaû ñem nhöõng lôøi ngoaïi ñaïo thaùch thöùc thöa vôùi Toân giaû vaø hoûi yù cuûa Toân giaû nhö theá naøo, laïi noùi theâm: Moïi ngöôøi trong nöôùc Xaù-veä chöa bieát ñeán Phaät, trong cuoäc tranh taøi naøy hoï seõ thaáy ñöôïc cao thaáp, nhôø ñoù maø Phaät phaùp ñöôïc tuyeân döông. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñaùp: Quyù hoùa quaù, ñoù laø nhöõng lôøi raát ñaùng chuù yù. Noùi xong, Toân giaû nhaäp ñònh xem xeùt thaáy nhöõng ngöôøi ngoaïi ñaïo vaø daân chuùng ôû nöôùc Xaù-veä caên duyeân ñaõ ñeán, nhöng chôø tôùi baûy hoâm nöõa thì môùi laø thôøi gian thuaän tieän. Toân giaû xuaát ñònh, noùi vôùi tröôûng giaû: Haõy heïn vôùi hoï baûy ngaøy nöõa thì môùi tranh taøi. Tröôûng giaû thoâng baùo ngaøy aáy cho caùc nhoùm ngoaïi ñaïo. Nghe xong, hoï beøn baøn vôùi nhau: Vò aáy heïn baûy ngaøy thì moät laø bieát seõ khoâng thaéng neân tìm caùch aâm thaàm ruùt lui, hai laø ñi tìm baïn beø ñeán trôï giuùp. Vaäy sao chuùng ta khoâng ñi môøi theâm baïn beø?

Baøn xong, hoï ñi khaép nôi ñeå tìm baïn beø trôï giuùp vaø tìm ñöôïc moät ngöôøi Baø-la-moân teân Xích Nhaõn. Boïn hoï lieàn noùi vôùi ngöôøi aáy: Ñeä töû lôùn cuûa Sa-moân Coà-ñaøm thaùch tranh luaän vôùi chuùng ta, Ngaøi cuøng ñaïo, vaäy haõy giuùp chuùng toâi, bôûi neáu ta thaéng thì quyeàn lôïi seõ khoâng maát, coøn neáu hoï thaéng thì chuùng ta phaûi ñi veà ñaâu? Ngöôøi aáy hoûi: Chöøng naøo thì tranh taøi? Ñaùp: Quaù baûy ngaøy nöõa. Vò Baø-la-moân aáy noùi: Vaäy ñeán luùc aáy thì baùo cho toâi, toâi seõ ñeán giuùp caùc baïn. Theá nhöng ngöôøi Baø-la-moân kia vaãn sôï thua, neân loøng raát lo laéng, lieàn thoâng baùo ñeán caùc nôi ñeå tìm theâm vaây caùnh. Trong thôøi gian aáy tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc tìm nôi yeân tónh, roäng raõi ñeå laäp ñaøi laøm choán tranh luaän, laäp moät toøa sö töû cho Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø moät toøa cao cho vò ngoaïi ñaïo kia. Sau khi ñaõ saép xeáp xong, tröôûng giaû cho boá caùo xa gaàn. Ñeán ngaøy tranh taøi, moïi ngöôøi giaø treû hoaëc vì coâng hay tö, coù taát caû moät traêm ngaøn ngöôøi, laïi coù caû caùc Baø-la-moân ngoaïi ñaïo töø nöôùc ngoaøi ñeàu ñeán nôi thi ñaáu. Tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc tay naâng lö höông cuøng vôùi quyeán thuoäc röôùc Toân giaû Xaù-lôïi-phaát leân toøa sö töû. Toân giaû an toïa, moïi ngöôøi nhìn ngaém thaáy uy nghi cuûa ngaøi, ai ai cuõng ngôïi khen. Beân kia, vò Baø-la-moân ngoaïi ñaïo aáy

cuõng ñöôïc chuùng ngoaïi ñaïo röôùc leân toøa cao an toïa. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát leân tieáng hoûi: OÂng muoán thi taøi nhö theá naøo? Vò ngoaïi ñaïo noùi: Ta bieán hieän nhö theá naøo thì oâng cuõng bieán nhö theá. Toân giaû noùi: Ñieàu ta laøm thì trôøi, ngöôøi ñeàu khoâng laøm ñöôïc, sao oâng baûo ta bieán hoùa nhö oâng? Naøy Baø-la-moân Xích Nhaõn, nhöõng gì oâng bieán ra ta ñeàu coù theå phaù ñöôïc.

Baø-la-moân Xích Nhaõn hoùa ra moät coäi caây coù hoa nôû vöøa ñeïp vöøa thôm khieán moïi ngöôøi khen ngôïi. Toân giaû duøng thaàn löïc hoùa ra côn gioù chæ thoåi nheï qua laø bao nhieâu hoa taøn ruïng tôi taû heát. Xích Nhaõn laïi hoùa ra moät ao nöôùc trong laønh moïc ñaày hoa sen, moïi ngöôøi ñeàu khen laø taøi tình, Toân giaû bieán ra moät con voi lôùn, thaân hình uy nghi loäi xuoáng ao vuøng vaãy laøm taát caû hoa sen ñeàu bò taøn taï. Ngoaïi ñaïo laïi hoùa ra con roàng baûy ñaàu, giöông vaây trôïn maét nhaøo loän treân khoâng, Toân giaû hoùa ra vua cuûa loaøi Kim sí ñieåu töø khoâng trung boå xuoáng treân ñaàu roàng laøm roàng phaûi haøng phuïc. Cuoái cuøng, ngoaïi ñaïo hoùa ra thaàn La-saùt hieän ra tröôùc chuùng hoäi, khieán moïi ngöôøi ñeàu khieáp sôï. Toân giaû trì chuù, duøng thaàn thoâng troùi thaàn La-saùt, khieán thaàn La-saùt giaän döõ vì ñau khoå. Ngoaïi ñaïo sôï haõi, loâng toùc döïng ñöùng, sôï bò toån thöông neân leân tieáng caàu cöùu, noùi vôùi Toân giaû: Nay toâi xin quy y, xin ngaøi cöùu giuùp. Toân giaû ngöng trì chuù, thaàn La-saùt khoâng coøn giaän döõ nöõa. Xích Nhaõn Baø-la-moân thoaùt ñöôïc tai hoïa laø söï giaän döõ cuûa thaàn La-saùt vaø töï bieát con ñöôøng tu taäp cuûa mình khoâng phaûi chaùnh ñaïo, neân cung kính thöa Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: Nay con xin theo Toân giaû xuaát gia laøm Sa-moân. Xin Toân giaû thöông xoùt thaâu nhaän. Toân giaû nhaän oâng ta vaøo haøng Sa-moân. Sau ñoù Xích Nhaõn sieâng naêng tu taäp, dieät ñöôïc phieàn naõo, duø coøn trong ba coõi nhöng ñaõ tröø ñöôïc ba ñoäc, taâm bình ñaúng nhö hö khoâng, xem vaøng nhö ñaát. Sau moät thôøi gian tu taäp lieàn ñaït tam minh, luïc thoâng vaø chöùng quaû La- haùn, ñöôïc Ñeá Thích Thieân vöông ñeán cuùng döôøng. Luùc ñoù moïi ngöôøi kinh ngaïc chaêm chuù ngaém nhìn Toân giaû Xaù- lôïi-phaát ñoàng caát tieáng ngôïi khen, xem ngaøi nhö baäc Ñeä nhaát luaän sö khoâng ai saùnh baèng gioáng nhö ngöu vöông ôû giöõa baày traâu, taát caû ñeàu chieâm ngöôõng Toân giaû khoâng bieát chaùn. Bieát ñöôïc taâm yù cuûa moïi ngöôøi ñeán luùc coù theå hoùa ñoä ñöôïc, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát lieàn giaûng veà phaùp Töù thaùnh ñeá. Khi nghe xong baøi phaùp, trong ñaïi chuùng coù ngöôøi phaùt taâm quy y Tam baûo, coù ngöôøi phaùt taâm caàu quaû Thanh vaên, coù ngöôøi phaùt taâm ñaït quaû Bích-

chi-phaät, coù ngöôøi phaùt taâm ñaït ñaïo Voâ thöôïng Boà-ñeà, coù nhöõng ngöôøi xin xuaát gia vaø chöùng quaû vò Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø-haøm, A-na- haøm hoaëc A-la-haùn. Sau cuoäc tranh luaän, moïi ngöôøi ñeàu ra veà. Trong chuùng ngoaïi ñaïo coù moät soá ngöôøi taùnh tình coá chaáp, cho raèng thua cuoäc laø nhuïc nhaõ neân beøn hoïp kín vôùi nhau baøn möu giaû vaøo xin laøm thôï cho tröôûng giaû ñeå gaëp luùc thuaän lôïi thì saùt haïi Toân giaû. Baøn xong, hoï ñeán gaëp vaø noùi vôùi tröôûng giaû: OÂng laøm maát quyeàn lôïi cuûa chuùng toâi, nay chuùng toâi khoâng coù nôi nöông töïa, vaäy xin oâng thöông tình nhaän chuùng toâi vaøo laøm coâng cho

oâng ñeå coøn gaàn queâ höông, neáu oâng khoâng nhaän chuùng toâi laïi phaûi ñi tôùi nöôùc khaùc. Hoï van naøi nhieàu phen, khieán ai cuõng phaûi caûm ñoäng. Tröôûng giaû ñem lôøi aáy thöa vôùi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, ñeå vôùi loøng nhaân nhôø Toân giaû xem xeùt vieäc aáy. Toân giaû lieàn nhaäp ñònh, xem thaáy nhöõng ngöôøi aáy khoâng bao laâu nöõa seõ ñaéc ñaïo neân baûo tröôûng giaû khoâng caàn phaûi lo laéng. Tröôûng giaû trôû veà vaø nhaän nhöõng ngöôøi ngoaïi ñaïo aáy vaøo laøm vieäc. Toân giaû hoùa ra moät ngöôøi ñeå caàm ñaàu nhöõng ngöôøi thôï aáy, roài ôû sau quan saùt, bieát raèng caên duyeân cuûa hoï ñaõ thuaàn thuïc, coù theå hoùa ñoä ñöôïc, lieàn ñeán nôi hoï laøm vieäc, choïn moät boùng caây ung dung ngoài tham thieàn. Luùc aáy nhöõng ngöôøi ngoaïi ñaïo ban ñaàu nghó laø mình ñaõ gaëp thuaän lôïi neân moãi ngöôøi vui möøng muoán ñeán gaàn, nhöng ngöôøi caàm ñaàu ñaõ duøng caây xua ñuoåi, khoâng cho hoï tôùi gaàn Toân giaû. Laøm vieäc meät nhoïc, hoï caát tieáng keâu cöùu: Ñaïi Thaùnh Toân giaû, xin mau ñeán cöùu chuùng toâi. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát baûo: Caùc ngöôi laøm vieäc meät nhoïc, vaäy haõy taïm nghæ ñi. Nhöõng keû ngoaïi ñaïo aáy thaàm nghó: “Vò Ñaïi Toân giaû naøy ñaõ bieát chuùng ta coù aâm möu haõm haïi ngöôøi maø vaãn cho pheùp chuùng ta nghæ ngôi. Thaät laø voâ cuøng xaáu hoå, chuùng ta coøn bieát noùi gì nöõa ñaây.” Toân giaû Xaù-lôïi-phaát bieát hoï coù yù aên naên vaø thôøi ñieåm giaùo hoùa hoï cuõng ñaõ ñeán neân baûo hoïn ñeán gaàn. Khi hoï ñeán, Toân giaû giaûng daïy veà phaùp

Töù thaùnh ñeá. Nhöõng keû ngoaïi ñaïo nghe xong baøi phaùp bao nhieâu tri kieán cuõ naëng neà nhö hai möôi ngoïn nuùi cuûa hoï ñaõ bò trí tueä kim cang phaù vôõ naùt vuïn. Ngay luùc ñoù, taát caû boïn hoï ñeàu ñaït ñöôïc quaû vò Tu- ñaø-hoaøn vaø xin vôùi Toân giaû cho pheùp ñöôïc xuaát gia. Toân giaû Xaù-lôïi- phaát nhaän cho hoï xuaát gia laøm Sa-moân. Sau moät thôøi gian sieâng naêng tu taäp, giöõ gìn phaïm haïnh, hoï ñeàu thaáu hieåu roát raùo con ñöôøng thoaùt khoûi luaân hoài, dieät töø phieàn naõo, chöùng quaû La-haùn, taâm bình ñaúng nhö hö khoâng, xem vaøng nhö ñaát, boû moïi lôïi döôõng theá gian, noäi taâm an tónh, trong laønh, ñöôïc taát caû chö Thieân vaø trôøi Ñeá Thích cuùng döôøng. Sau khi hoùa ñoä caùc keû ngoaïi ñaïo aáy xong, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát cuøng vôùi tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc duøng daây ño ñaïc kích thöôùc ñeå xaây caát tinh xaù. Ño ñaïc chu vi xong, tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc do coù phöôùc baùo, ñöôïc chö Thieân ôû cung trôøi Ñaâu-suaát hieän ra cung ñieän vaøng, nhöng tröôûng giaû khoâng hieåu ñöôïc duïng yù cuûa chö Thieân, neân noùi vôùi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: Ngoâi tinh xaù naøy khoâng phaûi chæ daønh rieâng cho caùc vò La-haùn maø laø xaây cho Ñöùc Phaät. Xaù-lôïi-phaát noùi: Toâi laøm tröôùc heát laø vì Ñöùc Nhö Lai nhöng sau cuõng vì caùc vò La-haùn. OÂng taëng ñaát naøy, neân chö Thieân môùi hieän ñieàm baùo. Ngaøi Xaù-lôïi-phaát lieàn cho tröôûng giaû coù ñöôïc Thieân nhaõn ñeå oâng thaáy ñieàm baùo aáy. Thaáy ñöôïc cung ñieän vaøng, tröôûng giaû Caáp- coâ-ñoäc ngaïc nhieân, vui möøng voâ cuøng vaø phaùt taâm thöôïng phaåm. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát töï caàm moät ñaàu daây, baûo tröôûng giaû giöõ ñaàu kia, laàn löôït chia ra möôøi saùu phoøng lôùn vaø saùu möôi phoøng nhoû, nôi daønh cho Ñöùc Phaät, nôi daønh cho chuùng Taêng, moãi chi tieát ñeàu ñaõ hoaïch ñònh xong, caùc cung ñieän hieän ra trong taâm trí tröôûng giaû

thaät trang nghieâm. Toân giaû laïi giuùp cho tröôûng giaû coù ñöôïc thaàn thoâng Thieân nhaõn, nhìn thaáy nhöõng cung ñieän nôi coõi trôøi khieán tröôûng giaû voâ cuøng vui möøng, reo leân: Vieäc laøm cuûa ta seõ caûm öùng ñöôïc lôïi ích phöôùc ñöùc nhö theá sao!

Tröôûng giaû töï thaáy phöôùc baùo ñôøi sau nhieàu ñieàu khaùc laï, neân vôùi vieäc xaây döïng laïi caøng sieâng naêng gaáp boäi. Tinh xaù xaây caát xong, tröôûng giaû cho trang bò ñaày ñuû moïi phöông tieän beân trong roài ñeán thöa Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: Thöa Toân giaû, ñoùn Ñöùc Theá Toân ñeán ñaây phaûi nhö theá naøo? Toân giaû ñaùp: Neân duøng nghi thöùc nhö ñoái vôùi vò Chuyeån luaân vöông. Tröôûng giaû lieàn cho döïng töø nöôùc Xaù-veä ñeán thaønh Vöông xaù, cöù möôøi caâu-loâ-xaù laø moät cung ñieän ñeå Ñöùc Phaät vaø Thaùnh chuùng nghæ ngôi khi döøng laïi treân ñöôøng. Beân trong nhöõng cung ñieän aáy coù kho chöùa moïi vaät duïng, laïi ñaët moät ngöôøi ôû ñoù ñeå giöõ gìn vaø laáy nöôùc baïch ñaøn höông haøng ngaøy röôùi cho thôm saïch, vì ñeå ñoùn Nhö Lai neân phaûi luoân tinh khieát. Caùc nôi chuaån bò xong, tröôûng giaû cho ngöôøi ñeán thaønh Vöông xaù thænh Ñöùc Phaät vaø Thaùnh chuùng. OÂng noùi vôùi ngöôøi ñöôïc sai ñi: Nhaø ngöôi ñeán nôi thay ta maø baïch Phaät raèng tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc cung kính ñaûnh leã Phaät vaø xin vaán an Ñöùc Theá Toân coù ñöôïc ít beänh, ít phieàn, moïi vieäc coù ñöôïc an vui khoâng? Tinh xaù nay ñaõ laäp xong, nguyeän xin Ñöùc Phaät vaø Thaùnh chuùng thöông xoùt quang laâm. Chuùng con nguyeän seõ suoát ñôøi heát loøng phuïng söï Ñöùc Phaät vaø chö Thaùnh chuùng ñuû moïi phöông tieän y phuïc, ngoïa cuï, y döôïc cuøng moïi tieän nghi khaùc, xin Baäc Ñaïi Giaùc haõy soi xeùt loøng thaønh cuûa chuùng con. Ngöôøi ñöôïc sai ñi vaâng laõnh lôøi daën, ñem heát loøng thaønh thöa ñaày ñuû vôùi Phaät, roài cuùi ñaàu ñaûnh leã saùt ñaát ñeå toû heát loøng cung kính Ñöùc Phaät, laïi ñöùng leân nhieãu ba voøng quanh ngöôøi, roài ñöùng sang moät beân. Vì muoán laøm lôïi ích vaø an vui cho chuùng sinh neân Ñöùc Phaät ñaõ laëng yeân toû daáu chaáp nhaän lôøi thænh caàu aáy. Vò söù giaû bieát Ñöùc Phaät ñaõ nhaän lôøi, lieàn nhanh choùng quay xe veà thaønh Xaù-veä gaëp tröôûng giaû Caáp coâ ñoäc ñeå baùo raèng Ñöùc Nhö Lai nghe lôøi thænh ñaõ im laëng, chaéc chaén ngöôøi seõ ñeán. Tröôûng giaû vui möøng chuaån bò côø loïng, höông hoa ñeå ngheânh tieáp Ñöùc Phaät.

Baáy giôø Ñöùc Theá Toân baûo caùc vò La-haùn cuøng rôøi thaønh Vöông xaù ñeán nöôùc Xaù-veä, theo lôøi thænh cuûa tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc. Treân ñöôøng ñi Ñöùc Phaät nhìn ñaïi chuùng vaø noùi: Quyeán thuoäc cuûa Ta laø nhöõng ngöôøi ñaõ ñieàu phuïc thaân taâm, xa lìa tham duïc, kheùo giaûi thoaùt laø baäc A-la-haùn, ñoù laø quyeán thuoäc cuûa Phaät. Thí nhö Ngöu vöông ôû trong ñaøn hoaëc nhö Töôïng vöông coù ñaøn voi vaây quanh, vua Sö töû coù ñaøn sö töû vaây quanh, Nga vöông coù ñaøn ngoãng vaây quanh, Kim sí vöông coù ñaøn kim sí vaây quanh; laïi nhö hoïc troø theo thaày, beänh nhaân tìm löông y, quaân só phoø töôùng laõnh, caùc thöông gia theo vò thöông chuû; cuõng nhö vua Chuyeån luaân coù ngaøn ngöôøi con vaây quanh, Trì Quoác Thieân vöông coù caùc nhaïc thaàn vaây quanh, Taêng Tröôûng Thieân vöông coù quyû Cöu-baøn-traø vaây quanh, Quaûng Muïc Thieân vöông coù

Long chuùng vaây quanh, Ña Vaên Thieân vöông coù Daï-xoa vaây quanh, maët trôøi coù ngaøn tia saùng vaây quanh, maët traêng coù caùc sao vaây quanh, Ñeá Thích coù Thieân chuùng vaây quanh, Phaïm vöông coù Phaïm chuùng vaây quanh, ñeán nhö loaøi caù Taát- ñeá-di ôû trong bieån, nhö Thaàn bieån quy tuï moïi loaøi thuûy toäc, thaân cuûa Nhö Lai coù ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp ñaày ñuû, troïn veïn, aùnh saùng trang nghieâm nhö aùnh maët trôøi roïi khaép nôi, böôùc ñi vöõng vaøng, trang nghieâm nhö ngoïn nuùi baùu, ñaày ñuû ñöùc ñaïi bi, möôøi löïc, boán voâ uùy... cuøng taát caû caùc phaùp. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân, Ñaáng ñaõ thaønh töïu moïi coâng ñöùc, giaûi thoaùt hoaøn toaøn, cuøng chuùng Taêng vöøa ñi vöøa hoùa ñoä, daàn daàn ñaõ ñeán nöôùc Xaù-veä. Tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc cuøng caùc quyeán thuoäc vaø ngöôøi haàu caàm traøng phan, baûo caùi, höông hoa ra khoûi thaønh Xaù- veä raát xa ñeå röôùc Ñöùc Phaät vaø Taêng ñoaøn, traêm ngaøn ngöôøi trong thaønh töø caùc vò tröôûng giaû ñeán nhaân daân, nam nöõ cuõng ñaõ ñi theo ra thaønh ñoùn Phaät. Laïi coù voâ soá chö Thieân taïi hö khoâng heát lôøi ngôïi khen. Khi Ñöùc Theá Toân vaøo thaønh, ngöôøi duøng chaân phaûi daãm leân coång thaønh, khieán cho ñaïi ñòa hieän ñuû saùu caùch chaán ñoäng, phoùng luoàng aùnh saùng chieáu khaép theá gian, troáng trôøi töï nhieân keâu vang, caùc thöù hoa trôøi nhö hoa Öu-baùt-la, hoa Baùt-naïi-la, hoa Caâu-maãu-na, hoa Boân-naõ-lí-ca, hoa Maïn-ñaø-la kieáp thoï... tuoân xuoáng nhö möa vaø

raûi xuoáng caùc loaïi höông nhö traàm höông, chieân-ñaøn höông, ma-la höông; caùc loaïi nhaïc cuõng töï nhieân taáu leân. Nhöõng ngöôøi muø thì ñöôïc saùng, ngöôøi ñieác nghe ñöôïc, ngöôøi caâm noùi ñöôïc, keû khuyeát taät ñeàu ñöôïc laønh laën nhö xöa, keû ñang say thì tænh, keû aên uoáng truùng ñoäc vaãn bình yeân, nhöõng ngöôøi thuø gheùt nhau trôû neân hoøa thuaän, keû giam caàm ñöôïc phoùng thích, ngöôøi coù mang sinh nôû vuoâng troøn, cho ñeán ngöôøi ngheøo coù ñöôïc cuûa... Khi Ñöùc Theá Toân vaøo thaønh ñaõ ñem laïi voâ soá vieäc toát laønh vaø lôïi ích nhö theá. Khi ñeán nhaø cuûa tröôûng giaû, Phaät vaø ñaïi chuùng laàn löôït an toïa. Moïi ngöôøi trong nhaø tröôûng giaû ñeàu ñeán ñoát höông, daâng hoa cuùng döôøng. Leã baùi xong, tröôûng giaû tay böng lö höông thænh Phaät vaø ñaïi chuùng veà tinh xaù. Khi Phaät vaø Thaùnh chuùng ñeàu ñaõ an toïa, tröôûng giaû duøng bình vaøng ñöïng nöôùc ñeán röôùi leân tay cuûa Phaät, nhöng nöôùc trong bình khoâng chaûy ra, tröôûng giaû nghó: “Chaéc tröôùc ñaây ta gaây nghieäp baát thieän gì chaêng, sao nay laïi coù chuyeän laï naøy?” Ñöùc Phaät bieát yù nghó cuûa tröôûng giaû, lieàn noùi: –Khoâng phaûi laø oâng ñaõ gaây nghieäp baát thieän, chæ vì ñaát naøy, trong quaù khöù oâng ñaõ töøng laøm tinh xaù cuùng döôøng cho Ñaáng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc nay oâng cuõng laøm vieäc aáy. Laøm boá thí nhöng chôù ñeå taâm, neáu lìa loøng chaáp tröôùc thì nöôùc trong bình seõ chaûy ra. Tröôûng giaû thöa: Nguyeän ñuùng nhö Ñöùc Phaät daïy. Noùi xong, nöôùc trong bình phaùt ra ñuû naêm thöù coâng ñöùc. Sau khi ñaõ röôùi nöôùc leân tay Phaät, tröôûng giaû xin Ñöùc Phaät ñaët teân cho ngoâi tinh xaù. Luùc aáy Thaùi töû Kyø-ñaø ñang coù maët trong leã hoäi. Thaùi töû nghó: “Neáu Phaät bieát roõ söï vieäc thì chaéc teân ta ñöôïc noùi ñeán tröôùc.” Phaät bieát taâm yù cuûa Thaùi töû neân ñaët teân cho tinh xaù laø Kyø thoï

Caáp coâ ñoäc vieân. Thaùi töû nghe xong vui veû voâ cuøng, caøng tin töôûng Phaät, lieàn duøng caùc loaïi vaät töù baûo ñeå trang trí cöûa tinh xaù. Ngoâi tinh xaù aáy do vaäy maø coù teân laø Kyø thoï Caáp coâ ñoäc tinh xaù. Baáy giôø vua nöôùc Xaù-veä laø Thaéng Quaân ñaïi vöông nghe Ñöùc Phaät ñaõ du hoùa ñeán nöôùc mình theo lôøi thænh caàu cuûa tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc vaø ñang taïi tinh xaù, neân raát vui möøng lieàn ñeán ñaûnh leã, khen

ngôïi Phaät roài ngoài sang moät beân vaø thöa vôùi Ngaøi: Toâi nghe noùi Sa-moân Coà-ñaøm bieát ñöôïc töôùng cuûa taâm, ñaõ chöùng quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Thöa Sa-moân Coà- ñaøm, nhö phaùp ñaõ noùi taâm coù taø, chaùnh, thieän, aùc, nhöng töôùng cuûa taâm laø khoâng ñeán, khoâng ñi, khoâng theå bieát, khoâng theå noùi. Ñoù laø phaùp raát saâu xa, laøm sao thaáu toû ñöôïc? Ñöùc Phaät ñaùp: Ñieàu vua noùi thaät laø chaân thaät. Taâm kia cuõng goïi laø taø, cuõng goïi laø chaùnh, cuõng laøm neân thieän, cuõng laøm neân aùc, nhöng töôùng cuûa taâm laø khoâng ñeán, khoâng ñi, khoâng theå bieát cuõng khoâng theå noùi. Ñieàu ñoù raát saâu xa, nhöng Ta bieát ñöôïc taâm aáy vaø ñaõ chöùng Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Vua noùi: Thöa Sa-moân Coà-ñaøm, sao Ngaøi noùi theá? Coù nhöõng vò tu haønh laâu naêm nhö Ca-dieáp Ma-ta-leâ, Ngu-xaù-ly töû, Taùn-nhaï-dueä-vó-la-trí töû, A-nhó-ña-keá-xaù-kieám-maït-la-ca, Caâu-na-ca-ñaùn-daõ-naüng, Neã- nga-da-ñaø-ngheâ-daõ-ñeá Töû... caùc vò aáy cuõng bieát ñöôïc töôùng cuûa taâm maø coøn chöa chöùng ñöôïc Voâ Thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc, taïi sao Sa-moân coøn treû, laïi môùi xuaát gia maø noùi laø ñaõ chöùng ñöôïc? Ñöùc Phaät noùi: Thöa Ñaïi vöông, Ñaïi vöông chôù noùi nhö theá. ÔÛ ñôøi coù boán vieäc khoâng neân xem thöôøng. Boán vieäc aáy laø gì? Moät laø con vua, hai laø roàng nhoû, ba laø ñoám löûa nhoû, boán laø vò Taêng treû. Vì sao? Bôûi vì vò Thaùi töû nhoû beù thuoäc doøng Saùt-ñeá-lôïi coù ñaày ñuû ñaïi phöôùc ñöùc cuûa baäc ñeá vöông khi tröôûng thaønh seõ coù luùc noái ngoâi, keû ngu si voâ trí cho laø nhoû neân khinh thöôøng ñeán khi Thaùi töû leân ngoâi seõ mang toäi khoâng kòp hoái haän. Roàng laø loaøi aùc coù theå bieán hình to nhoû baát thöôøng, ngöôøi ngu khoâng bieát toû ra khinh maïn, xuùc phaïm noù taát bò noù laøm haïi. Ñoám löûa tuy nhoû nhöng coù theå ñoát chaùy taát caû, khoâng neân thaáy noù nhoû maø xem thöôøng, coù ngaøy noù seõ thieâu ruïi caû khu röøng, xoùm laøng. Vò Taêng treû bieát tu taäp, töï giöõ gìn phaïm haïnh thanh tònh, duø tuoåi coøn treû nhöng vaãn coù theå chöùng quaû toái thöôïng, khoâng neân xem thöôøng, bôûi vì vieäc giaùc ngoä, chöùng quaû khoâng döïa vaøo giaø hay treû,

sang hay heøn. Ngöôøi ñôøi voâ trí khoâng phaân bieät ñöôïc, keû phaøm baäc thaùnh, gaëp baäc A-la-haùn maø huûy baùng seõ laõnh laáy toäi baùo nhö caây Ña-la bò chaët khoâng theå moïc laïi ñöôïc nöõa. Keû aáy duø sieâng naêng saùm hoái cuõng khoâng theå tieâu toäi ñöôïc. Vua Thaéng Quaân nghe Ñöùc Phaät noùi boán ñieàu aáy, trong loøng tin töôûng, aên naên nhöõng lôøi ñaõ noùi, lieàn cuùi ñaàu ñaûnh leã saùm hoái vôùi Phaät, ñi nhieãu quanh Ngaøi roài hoan hyû lui ra. Ñöùc Theá Toân sau khi hoùa ñoä moät soá ngöôøi ôû nöôùc Xaù-veä, lieàn nghó muoán trôû veà thaønh Ca-tyø-la. Vua Thaéng Quaân sau khi ñöôïc Ñöùc Phaät hoùa ñoä, ñaõ quyeát loøng quy höôùng

Tam baûo, vua lieàn cho söù ñem thö ñeán vua Tònh Phaïn baùo tin: “Vò Thaùi töû cuûa ngaøi laø Taát-ñaït-ña ñaõ chöùng quaû Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, chuùng sinh trong theá gian naøy hay ngoaøi theá gian ñeàu ñöôïc aân teá ñoä.” Vua Tònh Phaïn ñoïc thö xong lieàn nghó: “Tuy con ta ñaõ thaønh ñaïo Chaùnh giaùc laø ñieàu ñaùng möøng, nhöng neáu sai söù ñi môøi thì söù giaû chaéc laïi xuaát gia theo Phaät.” Do ñoù vua cöù maõi nghó ngôïi. Luùc aáy thì coù vò ñaïi thaàn teân OÂ-na-dueâï-naüng thaáy vua nhö theá beøn hoûi: Taâu Ñaïi vöông, sao ngöôøi coù veû ñaêm chieâu khoâng vui vaäy? Vua noùi: Ta chaúng phaûi khoâng vui maø ñang coù ñieàu suy nghó. Vua Thaéng Quaân môùi göûi thö baùo cho bieát Thaùi töû ñaõ chöùng quaû Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, hieän coù haøng ngaøn ñeä töû chöùng quaû A-la-haùn, ñang nguï ôû nôi tinh xaù cuûa oâng Caáp Coâ Ñoäc taïi nöôùc Xaù-veä. Ta muoán cho söù ñeán môøi, nhöng nghó laïi ngaøy xöa khi Thaùi töû tu khoå haïnh, ta ñaõ cho ngöôøi theo tìm giuùp ñôõ, nhöng roài nhöõng ngöôøi aáy khoâng trôû veà, nay cho ngöôøi khaùc ra ñi e raèng cuõng laïi khoâng veà, bôûi vì Taát-ñaït-ña laø baäc thoâng minh, trí tueä hôn ngöôøi, heã noùi ra thì ai cuõng tin yeâu. Ñoù laø ñieàu ta ñang suy nghó. OÂ-na-dueä-naüng taâu vua: Nay thaàn xin ñi, xin nhaø vua chôù lo nghó. Vua noùi: Chæ coù ngöôi laø ta tin töôûng, neáu ngöôi ñi chaéc laø ñöôïc vieäc. Vua lieàn töï tay vieát thö cho Phaät, thö vieát raèng: “Naøy Nhaát

Thieát Nghóa Thaønh, con thaân yeâu cuûa ta, con vì chaùn phieàn naõo, boû nöôùc xuaát gia ñeå caàu ñöôïc ñaïo Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Nay nghe ñaõ thaønh ñaïo, giaùo hoùa chuùng sinh, ta ngaøy ñeâm thöông nhôù khoâng nguoâi. Nay ngöôøi khaùc ñöôïc an vui, chæ coù ta laø ñau khoå, gioáng nhö ñaïi thoï do ñaát sinh ra, ñaõ coù reã caønh, cuoái cuøng laø mong ñöôïc aên quaû. Nay con ñaõ maõn nguyeän, haõy nhôù lôøi xöa laø neáu khoâng chöùng quaû Boà-ñeà nguyeän khoâng trôû veà thaønh Ca-tyø-la-veä. Nay nguyeän ñaõ thaønh, haõy nghó ñeán ta vaø quyeán thuoäc.” OÂ-na-dueä-naüng nhaän thö vua, lieàn ñi nhanh ñeán nöôùc Xaù-veä, vaøo tinh xaù ñeán choã Ñöùc Phaät, thöa: Baïch Theá Toân, phuï vöông cuûa Ngaøi laø vua Tònh Phaïn göûi thö cho Ngaøi. Noùi xong daâng thö leân. Ñöùc Phaät nhaän thö môû ra ñoïc vaø im laëng moät hoài laâu. OÂ-na-dueä-naüng baïch Phaät: Nay thænh Ñöùc Theá Toân trôû veà thaønh Ca-tyø-la. Ñöùc Phaät noùi: Ta seõ ñi. OÂ-na-dueä-naüng lieàn gieo naêm voùc saùt ñaát, cung kính leã Phaät, laïi thöa vôùi Ngaøi: Baïch Theá Toân, neáu Theá Toân ñi thì khoâng noùi gì, nhöng neáu Ngaøi khoâng ñi thì con seõ kieân trì caàu thænh cho ñeán luùc Ngaøi chaáp thuaän. Ñöùc Phaät vì OÂ-na-dueä-naüng noùi keä: Tònh nhaõn Phaät thaáy roõ Maét cuûa Baäc Voâ Tröôùc Thaáy meânh moâng voâ haïn Sao oâng laïi phaûi veà! Phaät nhaõn thaáy voâ bieân Tham aùi khoâng ñaém nhieãm Söùc tinh taán khoâng dôøi Sao oâng baûo phaûi ñi! Neáu loøng ngöôøi khoâng loaïn Khoâng caàn haøng phuïc taâm

Trí voâ bieân khoâng böôùc Sao oâng coá quay veà! Neáu oâng ñaõ ñaït haøng phuïc taâm Taâm aáy khoâng gì khoâng haøng phuïc Nhö Phaät tinh taán böôùc voâ cuøng OÂng duøng böôùc naøo coá ñoøi ñi! OÂ-na-dueâï-naüng baïch Phaät: Con coù theå ñem baøi keä naøy veà cho vua ñöôïc khoâng? Ñöùc Phaät noùi: Ta khoâng coù yù

ñoù. Vò ñaïi thaàn beøn hoûi: –Neáu khoâng phaûi nhö vaâïy thì yù ñoù nhö theá naøo? Ñöùc Phaät noùi: –Ta chæ muoán oâng xuaát gia. Vò aáy baûo: Tröôùc ñaây con ñaõ giao öôùc vôùi vua laø neáu gaëp ñöôïc Phaät thì nhaát ñònh phaûi trôû veà. Ñöùc Phaät noùi: Ngöôi khoâng traùi lôøi giao öôùc. Neáu oâng xuoáng toùc, nhuoäm aùo cuõng khoâng coù gì ngaên ngaïi oâng trôû veà, muoán veà thì cöù veà. OÂ-na-dueä-naüng noùi: Baïch Theá Toân, khi Ngaøi coøn laø Boà-taùt con coøn theo nhö lôøi cha meï, thaày hoïc. Con nay sao daùm khoâng y lôøi daïy. Nay con muoán xuaát gia, xin Ñöùc Phaät cöùu ñoâï. Ñöùc Phaät lieàn ñoä cho oâng ta xuaát gia vaø daïy: OÂ-na-dueä-naüng, nay oâng coù theå trôû veà ñöôïc. Khi veà ñeán thaønh, khoâng neân vaøo cung lieàn, neân ñöùng ngoaøi cöûa thaønh nhôø ngöôøi baùo cho vua. Neáu vua hoûi teân gì thì xöng laø Tyø-kheo cuûa Phaät Thích-ca, khi vua cho môøi vaøo cung thì môùi vaøo cung. Neáu vua hoûi oâng thaät söï laø ñeä töû Tyø-kheo cuûa Phaät Thích-ca thì haõy traû lôøi laø ñuùng thaät nhö vaäy. Neáu vua hoûi Thaùi töû Nhaát Thieát Nghóa Thaønh hieän nay cuõng coù hình daùng gioáng ngöôi sao, thì ñaùp laø gioáng nhö vaäy. Laïi khi vua hoûi Thaùi töû Nhaát Thieát Nghóa Thaønh coù veà khoâng

thì noùi laø coù veà, hoûi bao giôø veà thì thöa laø baûy ngaøy nöõa. Noùi xong oâng neân ñi ra, vua coù yeâu caàu ôû laïi cuõng khoâng neân ôû laïi. Vua coù hoûi laø Nhaát Thieát Nghóa Thaønh veà coù ôû trong cung khoâng thì ñaùp laø khoâng ôû, neáu hoûi ôû ñaâu thì traû lôøi laø ôû nôi nuùi röøng hoaëc ôû tinh xaù. Neáu vua hoûi taïi sao goïi laø tinh xaù thì thuaät laïi caâu chuyeän veà tinh xaù Kyø thoï Caáp coâ ñoäc thaät ñaày ñuû cho vua nghe. Ñöùc Phaät daën doø xong, OÂ-na-dueä-naüng toan ñi, Ñöùc Phaät laïi baûo: –Vua chæ moät lôøi thì ñöôïc giaøu sang, chö Thieân khôûi taâm nieäm thì moïi vieäc ñeàu thaønh coâng, taát caû baäc Thaùnh ñeàu nhö theá. Noùi xong, Ñöùc Phaät duøng thaàn löïc trong choác laùt ñaõ ñöa OÂ-na-dueä-naüng veà thaønh Ca-tyø-la. Theo lôøi Phaät daïy, OÂ-na-dueä-naüng giöõ chaùnh nieäm veà ñeán ngoaøi cung thì döøng laïi, ñöùng tröôùc cöûa thaønh baûo ngöôøi gaùc cöûa taâu vôùi vua: OÂng haõy vaøo taâu vua raèng coù Bí-soâ cuûa Ñöùc Thích-ca ñeán ngoaøi cöûa cung maø khoâng vaøo. Vua nghe taâu lieàn truyeàn leänh goïi vaøo. OÂ-na-dueä-naüng môùi vaøo, vua Tònh Phaïn vöøa thaáy lieàn voâ cuøng ngaïc nhieân, hoûi: Naøy OÂ-na-dueä-naüng, oâng xuaát gia roài sao? Ñaùp: Thaàn ñaõ xuaát gia. Vua hoûi: Luùc ñi oâng ñaõ noùi gì vôùi ta? Ñaùp: Thaàn ñaõ vaâng leänh truyeàn cuûa beä haï, voán khoâng coù yù xuaát gia nhöng uy löïc cuûa Ñöùc Theá Toân ñaõ khai hoùa neân thaàn ñaõ bieát roõ Ñöùc Phaät khoù gaëp, Phaät phaùp khoù ñöôïc nghe. Ñöùc Phaät laø Thaùi töû maø coøn boû ngoâi huoáng chi keû baày toâi nhoû moïn naøy sao laïi ham chöùc töôùc? Lôøi vua nhö traùch cöù, nhöng loøng vua khoâng giaän, laïi thaáy oâng ta töôùng maïo oai nghi raát trang nghieâm neân khoâng ñoái xöû nhö moät baày toâi maø baûo leân ñieän, caàm tay an uûi vaø truyeàn baûo caän thaàn söûa soaïn choã ngoài, môøi uoáng nöôùc aên traùi caây.

OÂ-na-dueä-naüng luùc aáy coù uy nghi khaùc tuïc, cöû chæ ñuùng pheùp taéc, lôøi noùi raát roõ raøng, chí tình chí lyù. Vua thaáy OÂ-na-dueä-naüng xuoáng toùc thay y phuïc, noùi chuyeän hoài laâu maø queân hoûi veà Thaùi töû, cho ñeán luùc aáy môùi

hoûi: Con ta, Nhaát Thieát Nghóa Thaønh cuõng coù thaân töôùng uy nghi nhö theá naøy sao? Ñaùp: Beä haï ñem toâi saùnh vôùi Phaät thì chaúng khaùc naøo haït caûi so vôùi nuùi Tu di, nhö veát chaân traâu so vôùi bieån caû, nhö aùnh saùng nôi cöûa soå maø so vôùi aùnh saùng maët trôøi. Vua nghe nhöõng lôøi ñoù, nhôù ñeán Thaùi töû, boãng nhieân sinh ra saàu muoän ñeán noãi hoân meâ, ngaõ laên ra ñaát. Vò caän thaàn voäi laáy nöôùc lau maët cho vua. Hoài laâu vua tænh laïi lieàn hoûi: Con ta coù veà khoâng? Ñaùp: Seõ veà. Vua hoûi: Bao giôø veà? Ñaùp: Baûy ngaøy nöõa. Vua laäp töùc truyeàn leänh doïn queùt, trang hoaøng cung ñieän ñeå ñoùn Theá Toân vaø chö Thaùnh chuùng. OÂ-na-dueä-naüng taâu: Khi Theá Toân veà, Ngaøi seõ khoâng ôû trong cung. Vua hoûi: Phaät muoán ôû nôi naøo? Ñaùp: Neáu Ngaøi khoâng nôi nuùi röøng thì seõ ôû trong tinh xaù. Vua hoûi: Sao goïi laø tinh xaù? OÂ-na-dueä-naüng laàn löôït noùi veà tinh xaù Kyø thoï Caáp coâ ñoäc cho vua bieát: Tinh xaù coù möôøi saùu phoøng lôùn, saùu möôi phoøng nhoû. Theá Toân ngöï ôû giöõa, Thaùnh chuùng ôû boán beân, nhöõng vaät duïng luoân ñaày ñuû.

Vua Tònh Phaïn nghe xong laäp töùc sai quan quaân leân röøng Nhó- daõ-nga-loã-ñaø ngay ngaøy hoâm ñoù khôûi coâng xaây caát tinh xaù nhö tinh xaù ôû vöôøn Caáp Coâ Ñoäc, duøng nhieàu vaät duïng quyù ñeå trang hoaøng. Ñeán ngaøy, Ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû Muïc-kieàn-lieân: OÂng haõy baùo vôùi taát caû Tyø-kheo nay Ta muoán trôû veà thaønh Ca-tyø-la, moãi Tyø-kheo neân maëc ca-sa nghieâm trang, mang baùt ñeå cuøng ñi. Ai coøn cha meï, thaân quyeán thì coù theå veà hoùa ñoä laøm lôïi laïc cho hoï. Toân giaû Muïc-kieàn-lieân vaâng lôøi Ñöùc Phaät giaùo huaán, thoâng baùo lôøi Phaät daïy cho taát caû caùc vò A-la-haùn ñeå chuaån bò leân ñöôøng. Luùc aáy Ñöùc Phaät vaø ñaïi chuùng rôøi tinh xaù Caáp coâ ñoäc, ñi veà höôùng thaønh Ca-tyø-la theo lôøi thænh cuûa phuï vöông. Caùc vò La-haùn noái böôùc trang nghieâm theo sau Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät quay laïi nhìn caùc ñeä töû vaø daïy: Thaân quyeán cuûa Ta laø nhöõng vò ñaõ ñieàu phuïc thaân taâm, xa lìa tham duïc, ñöôïc giaûi thoaùt, chöùng quaû A-la-haùn. Ñoù laø quyeán thuoäc cuûa Phaät, gioáng nhö Ngöu vöông giöõa ñaøn traâu, Töôïng vöông coù ñaøn voi vaây quanh, Sö töû vöông coù ñaøn sö töû vaây quanh, Nga vöông coù ñaøn ngoãng vaây quanh, Kim sí vöông coù ñaøn kim sí vaây quanh, cuõng nhö hoïc troø theo thaày, beänh nhaân tìm löông y, quaân lính theo vò töôùng laõnh, ngöôøi ñi buoân theo chuû, laïi cuõng nhö vua Chuyeån luaân coù ngaøn ngöôøi con vaây quanh, Trì Quoác Thieân vöông coù thaàn aâm nhaïc vaây quanh, Taêng Tröôûng Thieân vöông coù quyû Cöu-baøn-traø vaây quanh, Quaûng Muïc Thieân vöông coù chuùng roàng vaây quanh, Ña Vaên Thieân vöông coù quyû Daï-xoa vaây quanh, maët trôøi coù ngaøn tia saùng vaây quanh, maët traêng coù ngaøn ngoâi sao vaây quanh, Ñeá Thích coù Thieân chuùng vaây quanh, Phaïm vöông coù Phaïm chuùng vaây quanh, cho ñeán loaøi caù Taát-ñeá-di ôû giöõa bieån, nhö Thaàn bieån thu phuïc caùc loaøi thuûy toäc. Thaân Nhö Lai coù ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp, ñaày ñuû troïn veïn moïi maët, aùnh saùng trang nghieâm nhö maët trôøi chieáu soi taát caû caùc nôi, böôùc ñi huøng duõng, vöõng vaøng nhö quaû nuùi baùu, coù ñaày ñuû taát caû caùc phaùp ñaïi bi, möôøi löïc, boán voâ uùy... Baáy giôø Ñöùc Theá Toân cuøng Thaùnh chuùng

vöøa ñi vöøa hoùa ñoä

treân ñöôøng veà thaønh Ca-tyø-la. Caùch kinh thaønh khoâng xa coù con soâng Loã-haï-ca. Luùc ñoù vua Tònh Phaïn, hoaøng toäc vaø caùc quan lôùn nhoû ñeàu ôû beân bôø soâng chuaån bò côø phan, loïng baùu, taáu nhaïc, ñoát höông, raûi hoa chôø ñoùn Theá Toân. Töø bôø soâng Loã-haï-ca ñeán röøng Nhó-giaõ-loã-ñaø, trong vaø ngoaøi thaønh ñeàu ñöôïc vua ra leänh doïn deïp saïch seõ, röôùi nöôùc thôm, ñoát höông treân töøng ñoaïn ñöôøng ñeå chôø nghinh ñoùn Ñöùc Theá Toân. Daân chuùng trong thaønh Ca-tyø-la töø sang heøn, giaø ñeán treû, trai gaùi ñeàu caàm höông hoa ñöùng hai beân ñöôøng ñeå chôø ñoùn cuùng döôøng Ñöùc Phaät, baøn taùn vôùi nhau Theá Toân tröôùc ñaây laø Thaùi töû nay ñaõ thaønh Phaät. Hoï voâ cuøng vui möøng muoán chieâm ngöôõng oai nghi phaïm töôùng cuûa ngöôøi. Trong daân chuùng coù ngöôøi thaéc maéc, thaàm nghó: "Khoâng bieát cha con gaëp nhau seõ chaøo hoûi theá naøo? Neáu con laïy cha thì chaúng khaùc naøo ôû ñôøi, neáu cha laïy con thì theo quoác leã khoâng coù. Thaùi töû tu taäp khoå haïnh thaønh Phaät chaéc phaûi khaùc ngöôøi theá gian." Daân chuùng ñöùng chaät caû loái ñi. Khi Ñöùc Phaät vaø Thaùnh chuùng saép ñeán gaàn soâng, bieát vua vaø moïi ngöôøi ñang ôû ñaáy, Ñöùc Phaät nghó: "Nay phuï vöông, thaân quyeán vaø moïi ngöôøi trong thaønh Ca-tyø- la ñeàu cho raèng Ta luùc ñi tu coù traêm ngaøn chö Thieân theo hoä veä xung quanh ñöa tieãn, vöôït hö khoâng ñeán Tuyeát sôn tu haønh. Nay Ta ñaéc ñaïo trôû veà maø laïi ñi boä thì thaät laø khoâng hôïp. Ta neân thò hieän thaàn thoâng ñeå phuï vöông thaáy vaø cuõng laøm cho moïi ngöôøi vui thích." Khi thaáy phuï vöông, quyeán thuoäc vaø nhaân daân muoán chaïy ñeán ñoùn, Ñöùc Phaät lieàn nhaäp ñònh, hieän thaân ôû treân hö khoâng phía Ñoâng vôùi boán töôùng oai nghi ñi, ñöùng, naèm, ngoài; treân thaân hoùa nöôùc, döôùi thaân hoùa löûa; hoaëc ngöôïc laïi, töø thaân phoùng ra haøo quang ñuû naêm maøu xanh, ñoû, traéng, vaøng vaø hoàng xen nhau, gioáng nhö aùnh saùng ñi qua quaû caàu pha leâ trong suoát. ÔÛ coõi hö khoâng caùc phöông Nam, Taây, Baéc, Ñöùc Phaät ñeàu hieän thaân nhö theá. Caùc vò Tyø-kheo, moãi ngöôøi ñeàu thò hieän thaàn thoâng hoùa thaân cao vuùt hôn baûy laàn caây Ña-la. Ñöùc Phaät ôû giöõa chuùng Tyø-kheo cuõng hoùa hieän nhö vaäy. Hoùa thaân cuûa caùc Tyø-kheo cao thaáp khoâng ñeàu, coù vò cao saùu laàn caây Ña-la, coù vò cao naêm laàn caây Ña-la, cuõng coù caùc vò chæ

cao boán laàn, ba, hai, moät laàn caây Ña-la, nhöng Ñöùc Phaät bao giôø cuõng hieän roõ cao hôn moïi ngöôøi. Sau khi hoùa hieän xong, Ñöùc Phaät vaø Thaùnh chuùng töï nhieân bieán maát, trong khoaûnh khaéc laïi hieän veà choã cuõ. Vua vaø moïi ngöôøi caøng taêng theâm loøng kính tín, lieàn tieán ñeán ñeå ñoùn tieáp. Vua thaáy ñaïi chuùng ñeàu maëc ca-sa, hình töôùng gioáng nhau khoâng sao nhaän ra ai laø Ñöùc Theá Toân, ai laø ñeä töû. OÂ-na- dueä-naüng lieàn ñöa vua ñeán tröôùc Phaät. Vua gaëp Theá Toân nhöng trong loøng vaãn coøn coi Phaät laø con. OÂ-na-dueä-naüng noùi vôùi vua: Nhö Lai ñaõ döùt moïi phieàn naõo, taâm töï taïi nhö maët trôøi nôi hö khoâng chieáu khaép moïi nôi, tu taäp theo chaân nhö, chöùng quaû Toaøn giaùc toái thöôïng, coù ñaày ñuû Thaäp löïc vaø Nhaát thieát trí, töôùng toát toûa aùnh saùng laøm lôïi ích cho muoân loaøi, xin vua neân cung kính caàu Thaùnh ñaïo. Vua nghe

lôøi aáy lieàn tænh ngoä, tin töôûng cung kính leã Phaät roài noùi keä: Khi sinh ñaïi ñòa ñeàu rung ñoäng Boùng caây che thaân khoâng chuyeån dôøi Laïi duøng tueä nhaõn quaùn chuùng sinh Ta nay heát loøng xin kính leã. Luùc aáy trong soá thaân quyeán hoï Thích, coù ngöôøi thaáy vua leã Phaät, lieàn noùi vôùi nhau: –Ñöùc Theá Toân ñi ngöôïc vôùi ñaïo lyù ôû ñôøi thì laøm sao hoùa ñoä chuùng sinh ñöôïc? Vua nghe nhöõng lôøi aáy lieàn noùi vôùi moïi ngöôøi: Caùc ngöôøi haù khoâng nghe vieäc Taát-ñaït-ña khi vöøa sinh ra laø ñaïi ñòa ñaõ chaán ñoäng theo saùu caùch, aùnh saùng chieáu khaép toaøn theå theá gian ñeán taän nhöõng nôi toái taêm, khoâng coù nguoàn saùng naøo chieáu tôùi. AÙnh saùng oai ñöùc aáy khoâng gì saùnh baèng, chieáu ñeán choán toái taêm, nhöõng chuùng sinh ñaõ taïo aùc nghieäp ôû trong aáy boãng nhieân do aùnh saùng ñoù nhìn thaáy ñöôïc nhau, ñeàu thaéc maéc: “Vì sao ôû ñaây laïi coù chuùng sinh?.” Ngay luùc aáy ta ñaõ leã Thaùi töû roài. Tröôùc luùc xuaát gia, Taát-ñaït-ña ñaõ ñeán ngoài tham thieàn döôùi boùng caây Thieäm-boä, noäi taâm thanh tònh, voâ duïc, xa rôøi caùc phaùp baát thieän, ñoaïn tröø taát caû nieäm

phaân bieät, nghi hoaëc, laïc truù trong ñònh tòch tónh voâ traùnh. Moïi boùng caây trong röøng ñeàu di chuyeån theo aùnh maët trôøi, rieâng boùng caây Thieäm-boä vaãn ôû yeân moät choã ñeå che cho Ngöôøi. Luùc ñoù, ta thaáy vieäc laï kyø neân ñaõ leã döôùi chaân cuûa Thaùi töû. Nay ta leã Phaät laàn thöù ba chính vì ngöôøi laø Baäc Giaûi Thoaùt.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.